

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Psychologiczne wspomaganie rozwoju młodzieży (Wykład), PG_00150116						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marta Jurczyk				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z wiedzą z zakresu rozwoju młodzieży w aspekcie prawidłowości jak i określonych trudności i zaburzeń. Wskazanie określonych zadań rozwojowych oraz konsekwencji w braku ich realizacji. Omawiane zagadnienia dotyczą potencjałów rozwojowych (zasobów) oraz deficytów, omówione zostaną teoretyczne możliwości wspierania potencjałów adolescentów oraz znaczenie tego typu działań w procesie rozwoju - w środowisku rodzinnym jak i szkolnym. Przedstawienie teoretycznych koncepcji dotyczących motywacji, planów życiowych, wyznaczania celów długo i krótkoterminowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDMU2_U07] potrafi w sposób pogłębiony obserwować, diagnozować, racjonalnie oceniać złożone sytuacje edukacyjne oraz analizować motyw i wzorce ludzkich zachowań	Student potrafi w sposób pogłębiony obserwować, diagnozować, racjonalnie oceniać złożone sytuacje edukacyjne i wychowawcze w pracy z młodzieżą oraz potrafi analizować motyw i wzorce zachowań swoich podopiecznych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_W16] zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady i normy etyczne oraz etykę zawodową	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie zasady i normy etyczne oraz etykę zawodową pedagoga w pracy z młodzieżą.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_W06] zna w pogłębionym stopniu klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym i społecznym	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu problematykę rozwoju człowieka w cyklu życia, głównie w aspekcie psychologicznym i społecznym, identyfikuje czynniki wspierające proces rozwoju jak i czynniki ryzyka.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_K02] jest gotowy do odpowiedzialnego podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych (w tym do projektowania działań zmierzających do rozwoju instytucji edukacyjnych i stymulowania poprawy jakości ich pracy); a także do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki	Student jest gotowy do odpowiedzialnego podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; jest gotów do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pomocy oraz wsparcia rozwoju młodzieży.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_U02] potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin m.in. w celu: analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych; pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; projektowania i realizacji programów wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do różnych odbiorców	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin, min. psychologii, w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	<p>1. Okres dzieciństwa i adolescencji - specyfika rozwoju, zadania i cele rozwojowe.</p> <p>2. Kryzys w okresie adolescencji, zjawiska akceleracji i retardacji w rozwoju.</p> <p>3. Tworzenie tożsamości indywidualnej i społecznej, rola i znaczenie środowisk wychowawczych: rodzina i szkoła.</p> <p>4. Koncepcja czynników chroniących oraz czynników ryzyka w rozwoju adolescenta.</p> <p>5. Rzeczywistość wirtualna a proces kreowania osobowości - potencjały i zagrożenia.</p> <p>6. Nowe media a proces zdobywania informacji na temat siebie, innych oraz otaczającej rzeczywistości.</p> <p>7. Trudności z nauką w okresie adolescencji, deficyt motywacyjny.</p> <p>8. Trudne zachowania w kontekście rozwoju adolescenta - zaburzenia zachowania i emocji.</p> <p>9. Twórcze myślenie i kreatywność - jako ważne umiejętności adolescenta.</p> <p>10. Zachowania ryzykowne i szkodliwe używanie substancji psychoaktywnych.</p> <p>11. Znaczenie więzi emocjonalnej w procesie rozwoju adolescenta.</p> <p>12. Psychopatologia rodziny (alkoholizm rodziców, przemoc fizyczna, emocjonalna, seksualna); rozpoznawanie dzieci po urazach w rodzinie, zasady pomocy; terapia rodzin; socjoterapia; autystyczne spektrum (objawy, mechanizmy, zaburzenia rodziny); zachowania ryzykowne dzieci w wieku szkolnym (m.in. wagary, odrzucenie przez rówieśników zapobieganie i interwencja).</p> <p>13. Kompetencje wychowawcy: komunikacja nauczyciel-rodzice-dziecko; radzenie sobie z konfliktami w relacjach dziecko-dorośli, sytuacje trudne w nauczaniu, sposoby radzenia sobie z agresją wychowanków.</p> <p>14. Techniki twórczego myślenia w pracy z dziećmi i młodzieżą, poszerzanie świadomości własnej osoby jako wychowawcy (trening umiejętności wychowawczych, rozwój inteligencji emocjonalnej, zapobieganie wypaleniu zawodowemu).</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	znajomość podstawowych zagadnień z psychologii rozwoju człowieka.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe) kolokwium	Próg zaliczeniowy 50.0%	Składowa oceny końcowej 100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>A.1. wykorzystywana podczas zajęć oraz A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bowlby, J. (2007). Przywiązanie. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN. • Trempała J. (red.) (2011). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN • Bee, H. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań: Wyd. Zysk i S-ka. • HarwasNapierała, B., Trempała, J. (red.) (2000). Psychologia rozwoju człowieka, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, tom 1. • Wadsworth B. (1998). Teoria Piageta. Poznawczy i emocjonalny rozwój dziecka. Warszawa: WSiP • Przetacznik-Gierowska., Makiełło-Jarża G. (1992). Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego. Warszawa: WSiP • Białecka-Pikul M. (2002). Co dzieci wiedzą o umyśle i myśleniu. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego • Hajnicz, W., Karwowska Struczyk, M (1998). Obserwacja w poznawaniu dziecka. Warszawa: WSiP. • Schaffer H. R. (2005). Psychologia dziecka. Warszawa: PWN • Jurkowski A. (1986). Ontogeneza mowy i myślenia. Warszawa: WSiP • Gruszczyk-Kolczyńska E. (1992). Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki. • Chłopkiewicz, M., (1987). Osobowość dzieci i młodzieży. Warszawa: WSiP • Iwańczuk Kicia, M., (2005). Programy praca życie. (W:) Markiewicz, K., Wawer, M., (red), Problemy społeczne we współczesnych organizacjach. Warszawa: Difin, s. 218 - 228 • Urban B., (2012), Agresja młodzieży i odrzucenie rówieśnicze, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Carson R.C., Butcher J.N., Mineka S. (2003). Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP. • Czabała J. C., Zasepa E. (2006). Psychologia kliniczna okresu dzieciństwa i adolescencji. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej. • Heszen I., Sęk H. (2007). Psychologia zdrowia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Mihilewicz S. (2005). Dziecko z trudnościami w rozwoju. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls. • Namysłowska I. (1999). Terapia rodzin. Warszawa: PWN. • Przepióra M. (2008). Dziecko z zespołem stresu pourazowego. W: B. Cytowska, B. Winczura, i A. Stawarski (red.) Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls. • Przepióra M. (2017). Emocjonalne oblicza zespołu stresu pourazowego u dzieci i młodzieży. W: (red.) B. Winczura Emocje dzieci i młodzieży i młodzieży z trudnościami w rozwoju i zachowaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls. • Przepióra M. (2014). Interwencja kryzysowa a niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży z perspektywy psychologii resocjalizacyjnej. W: Człowiek wobec sytuacji trudnych. Poradnictwo i terapia. Seria Człowiek-rodzina-społeczeństwo. Opole: Instytut Nauk o Rodzinie, s. 23-38 • Krzyżewska, J. (2000). Aktywizujące metody i techniki w edukacji. Suwałki: Zakład Wydawniczy Letter Quality. • Cialdini, R. B. (2003). Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.